

Ett hus för framtiden

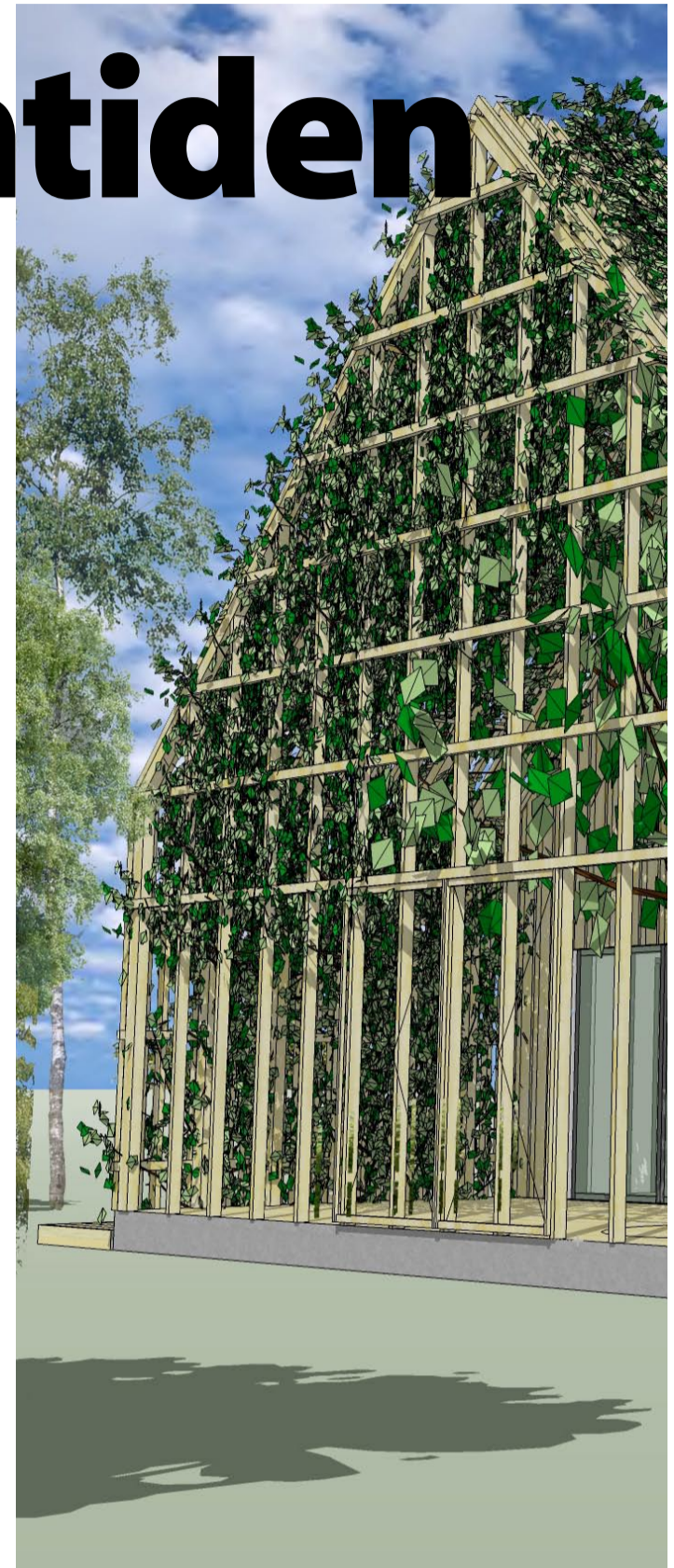
Eco house är ett framtidens hus. Allt i trä, till och med taket och helt utan kemikalier. Inte bara huset är ekologiskt, även familjen som ska bo här förväntas vara av den miljövänliga sorten.

” **Intresset för ekologiskt byggande är stort i Europa och Sverige ligger långt fram i utvecklingen.**

Miljövänligt | Rahel Belatchew Lerdell, RB Arkitektur, från Stockholm, har ritat ett ekologiskt hus på 1,5 plan i samarbete med Willa Nordic. Modellen som hon har i handen är nästa villa som ska ut på marknaden, ett enplanshus på 130 kvadrat. Båda husen är byggda med förnyelsebara material och planerade för att kunna leva miljövänligt.

FOTO: EVA MARKLUND

Kassar med tidningspapper, glasburkar, metallburkar, PET-flaskor, elartiklar – ja, listan kan göras lång för den som vill vara duktig på att sortera sopor hemma. Men finns det plats i grovköket eller under diskbänken? Nej! svarar nog de allra flesta.

Började utveckla

Det insåg också arkitekten Rahel Belatchew Lerdell, RB Arkitektur, från Stockholm och tog kontakt med husfö-

retaget Willa Nordic. Tillsammans började de utveckla ett ekologiskt hus.

– Jag tyckte inte det fanns några väl genomarbetade ekologiska hus och ville rita ett som både är miljövänligt i byggnationen och att leva i. Eco house har ett modernt formspråk och en effektiv planlösning. Vi har tittat på hur man använder ytorna och hur man rör sig i huset.

Villan är på 1,5 plan, 178 kvadrat, och har en utformning som är lätt att

få kommunalt bygglov för. Meningen är att det ska kunna byggas var som helst i landet. Väggar, tak och betongplatta har extra isolering och hela huset, även inredningen, är byggt i förnyelsebara material. Stommen är i trä, fasad och tak är gjort av underhållsfritt lärkträ.

Växer långsamt

– Lärkträ växer långsamt, är kompakt, innehåller mycket naturliga oljor och behöver därför inte målas. Även om

det är dyrare än furu så jämnar det ut sig i längden med tanke på att det inte behöver målas. Efter några år blir huset grått av väder och vind. Många hus i Norge är byggda så.

Eco house värms upp med berg- eller jordvärme, beroende på tomt och har dessutom kompletterande solfångare på taket samt kamin.

Planlösningen är tänkt för en barnfamilj men även för generationsboende. I neder-

våningens grovkök/tvättstuga finns en hel vägg med fast förvaring för återvinning. Längst in i grovköket, dit man inte behöver gå så ofta, ligger teknikrummet med husets värmeåtervinning. Aggregatet kallas för FTX (Från – Till – värmeväxlare).

Stort skafferi

Mer tillgängligt är ett stort skafferi som både nås från kök och groventré. Det ska vara lätt att komma hem med matvaror utan att be-

höva gå genom hela huset och smutsa ned golv som tillhör den inre delen.

– När jag frågade runt bland mina vänner vad de saknade mest hemma så var svaret förvaring för kläder och skor i hallen. Det har vi lyssnat på och byggt en nisch i väggen, under trappan, där många skor får plats, samt gjort en hel vägg med krokar att hänga av sig ytterkläderna på.

Öppen planlösning har länge varit populärt men

Tegeltak
Bandplåttak
Papptak
Direktimport av
PVC-fönster
Markstensläggning
Inom & utomhus-snickrier

Tuuls Tak
Fönster & Byggtjänster
073-050 31 73
016-14 18 19 tuuls@telia.com
Skogvaktarvägen 52 A, 633 49 Eskilstuna

TAK ÄR VÅR SAK!
Weikvist
TakXperten Eskilstuna AB

Mer än 60 år i branschen,
en takleverantör att lita på.

- Papptak
- Tegeltak
- Plåttak
- Takmålning

Nyttja ROT-Avdraget
och spara
50% på
arbetskostnaden

I SAMARBETE MED
MATAKI

Kontakta oss för kostnadsfri besiktning och offert!

TakXperten Eskilstuna AB, Nystrandsgatan 25, 633 46 Eskilstuna
ESKILSTUNA 016-51 71 70 VÄSTERÅS 021-18 50 95
www.weikvist.se

SÖRMLANDS BRUNNSBORRNING AB
www.sormlandsbrunnsborrning.se

Rotavdrag = 50% av borrhkostnaden

Certifierad vatten- & energiborrare

- ENERGIBRUNNAR
- PUMPUTRUSTNING
- VATTENBRUNNAR
- BORRHÅLSTRYCKNINGAR
- VATTENANALYSER

SITAC
Swedish Institute for Technical
Approval in Construction

GEOTECH
Svenska Borrentreprenörers
Branschorganisation

Tfn. 0157-107 30 • 0706-45 55 08 • info@sormlandsbrunnsborrning.se

Eco house deltog i november i den internationella arkitekturfestivalen i Budapest och fick stor uppmärksamhet. Intresset för att bygga ekologiskt är stort ute i Europa.

Rahel Belatchew Lerdell

Ålder: 40
Bor: Saltsjö-Boo utanför Stockholm
Bakgrund: Född i Addis Abeba Etiopien. Gick gymnasiet i Uppsala och studerade till arkitekt i Paris. Hon har arbetat i Japan, Holland och Luxemburg.
Gör: Driver den egna arkitektbyrå RB Arkitektur som tar uppdrag alltifrån ombyggnad av badrum, bostäder till offentliga miljöer.
Utmärkelser: Design-tidskriften Residence utsåg 2006 Rahel till årets arkitekt. Den internationella tidskriften Wallpaper utsåg året därpå hennes byrå till en av världens 101 mest spännande.
Vill: "Att det jag ritat ska vara berika våra liv och vara hållbart."

Fakta Eco house

- Byggt med förnyelsebara material. Stommar i trä, fasad, och tak av obehandlat underhållsfritt lärkträ.
- Har extra isolering i betongplatta, tak och väggar.
- Värms upp med berg- eller jordvärme, kompletterat med solfångare och kamin.
- Värmeväxlare för att återvinna frånluften.
- Invändiga naturmaterial och miljövänliga ytbehandlingsmedel.
- Planerad förvaring för källsortering.
- Har snålspolande toaletter och energisnåla vitvaror.
- Har en centralt placerad kamin som alternativt uppvärmningskälla.
- Energiförbrukningen för uppvärmning: 50 kwh per kvadratmeter = 8 900 kwh/år. (Beräknat för ett hus i Stockholmstrakten)

öppna ytor med fä textilier kan göra att ljudnivån blir för hög.
 - Med skjutdörrar mellan vardagsrum och köksdelen kan man välja när man behöver mer avskildhet eller inte.

Sommar in i huset

Tack vare stora viktörrar ut mot pergolan kommer sommaren lätt in i huset, gränsen mellan ute och inne

suddas ut. Hela gaveln är byggd som en spalje där växter kan klättra och bilda ett skuggande lövverk.

Vitvarorna är energisnåla och att ha torktumlare eller torkskåp är inte en självklarhet hos en miljömedveten familj. Därför finns också torklinor inritade i tvättstugan.

Ännu en fiffig detalj är hålet i väggen mellan hall och vardagsrum där värmen från

braskaminen kan spridas ut i resten av huset.

Vad kostar nu ett sådant här ekologiskt hus?

- Vi ligger på en mellannivå i jämförelse men andra liknande hus och räknar med att det kostar cirka 3,6 miljoner kronor.

Internationell festival

I november förra året visade Rahel Belatchew och Willa Nordic upp Eco house på

den internationella arkitekturfestivalen i Budapest, där ett 20-tal länder från hela Europa deltog.

- Intresset för ekologiskt byggande är stort i Europa och Sverige ligger långt fram i utvecklingen.

EVA MARKLUND

Vår!
 LEXINGTON MATEUS
 MUNKASWEDEN
STORE
 Öppet Ti-Fr 11-18, Lö 11-14
 Köpmangatan 46, 016-131440
 www.jadstore.se

ÄRLAGRUNDEN

- GRUNDBALKAR ... med golvvärme
- BJÄLKLAG
- PELARE
- RÖR
- BRUNNAR
- ARMERING
- L-STÖD

Färdiga grunder
 Fasta priser

Passar alla hustyper

Vi Projekterar, Konstruerar, Tillverkar o. Monterar

RH BETONG-ELEMENT AB TEL. 016-705 80 FAX. 016-705 20

BOX 78 • 640 43 ÄRLA

ENERGIDEKLARERA NU!

INGENJÖRSTEKNIK

Vi hjälper Dig med:
 Energideklaration • Termografering
 Radonbesiktning/sanering
 OVK • Fuktsäkring
 Energianalys • Kalkylering

Vi kan:
 Värme • Ventilation • Radon
 EI • Fukt • Magnetfält

PL Ingenjörsteknik AB
 Västerviksgatan 14 STRÄNGNÄS
 070-486 53 54
 info@plingenjorsteknik.se
 www.plingenjorsteknik.se